

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet, s a Szamos-Tisza hát közlönye.

<p>Megjelenik: Hetenkint egyszer kedden.</p> <p>Szerkesztői iroda: Kiadó-hivatal</p> <p>hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 518 sz.</p>	<p>Előfizetési feltételek:</p> <p>Helyben egészévre 4 ft. félévre 2 ft. negyedévre 1 ft. 10 kr. Vidékre postán, egészévre 4 ft. 50 kr., félévre 2 ft. 25 kr., negyedévre 1 ft. 15 kr.</p> <p>Egyes szám ára: 10 ujkr.</p> <p>Kovács Márton felelős szerkesztő s kiadó.</p>	<p>Hirdetések ára:</p> <p>hasábos petítor egyszeri hirdetésnél csak 6 kr. kétszeremél 5 kr. Bélyegdíj minden beíratásért 30 kr. A nyílttérben a háromhasábos petítor beíratási díja 20 kr.</p>
---	--	---

I. Nyíri járás főszolgabírájától.

ad 428/1864 k.

Érendredőn a nagyméltóságú magyar kir. helytartó tanácsnak f. év január 25-ről 97333. sz. alatt kelt engedélye nyomán az első heti vásár megtartására f. év április 26-ra ki tűzött s e helyről fentebbi sz. alatt közhírré tett — határnap, bizonyos felmerült körülményeknél fogva elenyésztevé: ezen vásár megtartására újabban s változhatlanul folyó év május hó 17-ik napja tűzött ki.

Kelt N. Károlyban április 8. 1864.

Jegyző könyv.

A szatmármegyei fiók gazdasági egyesület igazgató választmányának 1864. február 10-én Szatmárt Bárány Vécsey József alelnök úr ó méltósága elnökléte alatt id. Mándy Péter, Gyene Károly, Szeőke Károly, Nagy Ignác, Horváth Dénes, Boross Pál, Peley József, Nagy Károly, Kovács Eduárd és Madarasi János urak jelenlétében tartott gyűléséről.

(Vége.)

VII.

A felső tiszavidéki gazdasági egyesület központi segélyező bizottsága által az egyesület

területén lakó inség által sújtottak nyomora enyhítésére rendezett sorsjáték 50 kros sorsjegyeiből 300 darab eladás végett egyesületünkhez is küldetvén.

A gyűlés e sorsjegyeket részint az önként vállalkozó egyesületi tagok közt kiosztotta, részint a megyei nőegylet elnökét 50 darab sorsjegy eladásának eszközzésére felkérni határozta.

VIII.

Felemlítetvén, hogy miután több igazgató választmányi és szakosztályi tagok meghaltak, a megüresedett helyeknek újtagok választása által kellene betölteniök.

Választmányi gyűlésünk, minthogy e választás az alapszabályok III. fejezete 8-ik szakasza 6-ik pontja szerint a közgyűlés teendői közé tartozik, csupán javaslatot tehetvén.

Keresztszegi Albert választmányi és erdészeti szakosztályi tag helyébe mindkét minőségben Kiszely Károly egyesületi alapító tagot. Olchváry Pál választmányi és egyesületi tőke vagyon kezelő szakosztályi tag helyébe újválasztmányi tagul Toka Sámuel egyesületi alapító tagot, szakosztályi tagul pedig Horváth Dénes egyesületi rendes és választmányi tagot.

Jeszenszky Zsigmond választmányi tag helyébe Ilosvay Sándor egyesületi alapító tagot ajánlja.

IX.

Gyene Károly úr jelenti, hogy a takarékpénztár felkúldött alapszabályai ügyében a felsőbb intézkedés megnyerhetését ismételve de mind eddig sikernélkül sürgette.

Egyszersmind tudatja egyesületünkkel, hogy a Kölcsey szobor felállítása iránt Gerenday pesti köfaragóval szerződésre lépett 3 ízben fizetendő 1800 forint árért, melyből az 1-ső 600 forint részletet már le is fizette, a 2-ik részlet fizetése f. é. mártius 1-sőjére köteleztetett, de még eddig 50 ft-nál több nemigen jött be az ajánlattevőktől, a 3-ik részlet a felállítás után fog fizetettü.

Közli egyszersmind az érdeklött és illetékes egyének által gondosan kikeresett feliratokat a szobor 4 oldalán: jelesen

1. az első részen „Kölcsey Ferencnek emlékéül,”

2. egyik oldalon: „A haza minden előtt,”

3. másik oldalon; „Isten áld meg a magyart,”

4. a harmadik oldalon; Hass, alkoss, gyarapies s a haza fényre derül.”

Gyűlésünk a takarékpénztárra vonatkozó jelentést mély sajnálattal, a Kölcsey szobor felállítási ügyének a megvalósuláshoz közelállását élénk részvétellel fogadja s reményét fe-

TÁRCA.

A murányi Híllomszál.

Murány várnak
Magas ablakában
Liliom nyíl
Illattal halványan.
Pátyolat ruhában.

Liliom van
A cseh vezér karján
Könyvét sirja
Nagy bánattal a lány
Olyan sápadt halvány.

Cseh vezérnek
A szerelme lángol,
Illatot kér
A szép szűz virágtól
Szerelme úgy lángol.

Ott a völgyben
Lárma a faluban
Adja vissza
A lányt vezér uram
Sereg van az útbán.

Vitéz úrnak
Édes vágya támad
Leszakítani
Ezt a virág szálát
Vágya azért támad.

Vitéz népem
Oda nyargaljatok
A győzőnek
Nagy jutalmat adok
Rozgonyi hada ott.

Len a völgyben
Foly a tusa nagyban
Nem vala még
A cseh ilyen harcban
Rozgonyival harcól.

„Kinek adjam
A mit megígérttem
Magamnak kell
Menni ily zord éjen
Hogy nem jó vitézem.

A virágom
Dehogy hagynám itten
Teljesülve
A mit már nem hittem
Itten jó vitézem.

Szét van verve
Rozgonyi csapatja
Sir a leány
A hogy a szót hallja
Elveszett Rozgonyi.”

Nyíl az ajtó
Betoppán egy bajnok
Meg kell nekem
Hejh cseh vezér halnod
Menyörög a bajnok.

Mit, te gyáva?
Nézd a virágom
Bírom kell őt
Ezen a világon
Illatért énem.

Halál fia
Meg kell halnod nekem
Elbúcsuzik
Tőled most az élet
Jó éjszakát nekem.

Várj egy kicsit
Átkozott egy ember
A virágra
Mostan öntenem kell
Egy kis friss harmatot.

Megesókolom
Meg vagy kétszer enyhén
Hervadását
Bizony megkönnyezném
Nézd hogy remeg szegény.

„Hisz a virág
A lány már úgyse él
Itten a esők
Nesze hát cseh vezér
Rozgonyi esőkölt meg.”

Sápad a cseh
Vörös róza testén
Törrel esőkölt
Rozgonyi Sebestyén
Mély seb marad helyén.

jezi ki, miszerint a szigorú idők dacára is az ajánlattevők áldozatkészsége fogja jutalmazni a felállítás gyakorlati kivitelében fáradozóknak eléggé nem méltányolható hazafiúi buzgalomát.

X.

Horváth Dénes úr mint a segély gyűjtéssel megbízott küldöttség elnöke jelenti, hogy noha a szétküldött gyűjtő iverk között még száznál több be nem érkezett: ez ideig 306 ft. 66 kr. készpénz 174 véka tisztabuzza, 388 véka kétszeres, 1798 véka rozs, 81 véka tengeri 3 véka s 2 itec paszuly gyűlt be, mely élet-nemitek között a 174 véka tiszta búzát a küldöttség elfogja adni s árán rozsot vásárol a többit összevegyítván az inséggel küzdőknek természetben fogja elküldeni.

A jelentés kedves tudomásul vétetvén egyleti jegyző megbízott, hogy a benem küldött aláírási iverk tartóit nyomtatott felhívással külön külön keresse meg s a hozzájuk intézett aláírási iverknek, ha semmi aláírás nem történt volna is, folyó évi mártius 31-ik napjáig N. Károlyba Horváth Dénes urhoz beküldésére szállítsa fel.

Ezzel a gyűlés befejeztetett.

Kelt mint fent.

Jegyzette
Farkas Antal m. k.
egyleti jegyző.

Hitelesítéstül;
B. Vécey József m. k.
Alelnök.

Gyene Károly m. k.
bizotm. tag.

Emlékeztetés

a szatmármegyei fiók gazdasági egyesület tagjaihoz.

Egyesületünk tavaszi rendes közgyűlést az alapszabályok III. fejezete 3-dik pontja értelmében f. é. május 4-kén, mint a szentgyörgy napi szatmári vásár másod napján Szatmárt a város ház nagy teremében d. e. fog megtartani, mire azon megjegyzéssel hívom fel az egyesület minden tagját, hogy biztos reményünk van, miszerint e gyűlést egyesületünk elnöke gr. Károlyi György ő nmlga fogja vezetni.

Szatmárt, 1864. apr. 10.

Farkas Antal m. k.
egyesületi jegyző.

Oda rogyik
A cseh eszméletlen
Folyik ömlik
A márvány teremben
Széllylel piros vére.

Fehér virág
Murány ablakában
Kiterítve
Aluszik halványan
Halálos álmában.

Szántay Aladár.

JULIÁK.

Elbeszélés.
Barátainnak emlékéül.
Zombori Enőstől.
(Folytatás.)

— Atyám szeszélyes, ez előtt egy nappal roszullón s kértem, hogy mennyegzőm halasztassék el, míg egészsége tökéletesen helyre áll, de mezei lakába vitette még az nap magát — s amit Sárközinek megígért, az ma jelen nem létében is megkell történni. Valóban ez előttem is levon, az ünnepély magasztosságából de atyám parancsa szent s én cselekszem. Beleegyezését a házasságba már rég a lelkészhez küldte.

Sokáig várakoztak az egyház szolgálja után, míg megjelen, ajkai megnyiltak s az ér-

A Szatmár-Németi ref. felső osztályú nőnevelde programja.

Szükségessé válván Szatmár-Németi nőnevelde programját némileg a kor igényéhez idomítani: a Szatmár-Németi vegyes egyháztanács az ez előtt pár évvel készített s fensőbb helyen meg is erősített programot újra áttekintvén, azt úgy adja át a közönségnek mint itt olvasható.

A NŐNEVELDE PROGRAMMA.

Bár minden egyes ref. szent egyházban, van köziskola, melyben a leánygyermeknek is némi oktatást nyerne: de fájdalom, még a nagyobb egyházi községek iskoláiban sem, oly teljes képeztetést, mint a milyenre a jelenkor igényeinek és a helyes nevelés kívánalmainak megfelelőleg szükségök van a Hon és Egyház leányainak; ez okból, hogy a nagyon is érzett hiány pótolva legyen a szatmári és németi testvér ref. egyház vegyes gyűlése elhatározá egy protestáns nőnevelde felállítását, hogy a helybeli és vidéki protestáns szülőknek, kiknek leány gyermekök boldogsága szívökön fekszik, alkalom nyujtassék a szükséges nevelés megadhatására és ez egyházak rendeltetésöklöz hiven segítése nyujtsanak a szent irat szavai teljesítéséhez: „a mi leányaink legyenek mint a templom köveinek hasonlatosságára szépen megfaragott kövek.” Ennélfogva

A nővelde célja.

Minden női nevelés főcélja lévén a jó és szép iránti érzés fölébresztése megerősítése és nemesítése, ezen protestáns intézetünknek rendeltetése is nem más, mint minden egyes növendéket tiszta vallásos ismérettel, felvilágosított értelemmel s nemes izléssel felövezten léptetni általuk tisztán meg ösmert szép életpályájukra, hogy majdan a kor miveltségéhez illőleg: női, anyai, és házasszonyi sok oldalú hivatásuknak, mint értelmesek, gondosak, és előrelátók megfelelhessenek, minden szükséges ösmerekben képeztetésök által, a jövő nemzedék anyagi és szellemi boldogságának, Hon és Egyház fölvirágzásának biztos zálogai és előmozdítói legyenek. Szóval az Intézet célja: tiszta erkölcsű, miveltségtársalgású, értelmes vallásos magyar protestáns nőket nevelni s adni a Honnak és egyháznak.

zelem magasztos szárnyain az új párokért ima rebegett el ajkain de alighangzott el az ima, midőn egy cseléd ijedten szaladbe, kiabálva: „A ház körülvan véve hajduk által!” E szavakra egymásra néztek a vendégek s mindenki öltönyei után nézett hogy a jövő készen lelje. De az ajtó hirtelen föltárult, s azon egy férfi lépele s a lelkészhez illedelmesen szól:

— Én megtiltom tisztelendőségnek, a törvény nevébe e nőt ez igen tisztelt urral össe kötni, e nő nem Szántay Julia gróf hölgy, hanem Dolmicsek Mária az én volt nőm — ki elhagyott, s későbbi kedvesét, kivel ezeket lopot, rabolt s mivel szerelemföltő volt meggyilkolta, több családok neveit bitangolta, fehérvári fogdából egy ór lekenyerezése után mgszökött.

— E rágalom! ön megvan tébolyodva... Óh ez lehetetlen! szólta Julia.

— E kép, e személyes leírás, bár kedvesnőm némileg meg változott, miolta kezem közül elröpült, hűn hasonlít Dolmicsek Máriához. A körül lévők a képet és a hölgyet kezdék szemlélni s fejük egy egy mozdulatával adtak igazat a férfi szavainak. Szántay gróf e percben lépett a szobába. De az olasz, mintha észre sem venné tovább folytatá „Én a törvény végre hajtója vagyok, kegyed Dolmicsek Mária kövessen, én mondom Pietro Albano, Mária e szavakra össe rázkódott s önkény

A nővelde szerkezete.

Hogy fontos és sok oldalú faladatának a nővelde meg felelhessen megkivántatik:

1-ör A helybeli testvér és vidéki protestáns egy házak részéről legforróbb pártolás mert a közönyösség dermeszt, a hidegség fagyall, míg ellenben a melegség táplál és éltet, azért is mind a közvetett, mind a közvetlen felügyeletnek teljes lánggal égő buzgalommal kell birni, s ezt ébresztenie s táplálnia minden Egyháztagban és szülőben, és minél több pártfogókat alapítókat szerezni.

Hogy pedig ezen buzgalomra méltó legyen az Intézet szükség.

2-ör Hogy az intézet közvetlen vezetői, mind az elméleti mind a gyakorlati téren teljesen hivatottak legyenek; őket erkölcs tisztaság, protestáns hitelveinkhez hűség és tudományos képzettség ékesítsék, hogy az ő világosságuk fényében lássák a növendékek rendeltetésük végpontját, a kitűzött célt, — szakavatottságuk által pedig képesek legyenek világos ösvényt jelölni a növendékek előtt a cél megközelítéséhez, — mind az elméleti mind a gyakorlati téren oktatni őket, tiszta értelmi fejlesztés mellett minden szükséges tudományokat sajátjokká tétetni, a fedhetlen ön magaviseletben és illedelmes társalgásban, gyakorolni mindazon foglalkozásokban, melyek a leány jövő életpályájára megkivántatnak, végre képességet ügyességet szerezni minden női hasznos munkákban.

Hogy pedig a vezetők sikerrel fáradsanak a növendékek eredménynyel fussanak, mulasztatlanul meg kivántatik végre

3-ör Hogy a növendékek illő képességgel lépjenek az intézetbe, és felette óhajtható, hogy a kitűzött cél megközelítéséhez kivántató teljes időt az intézetben eltöltsék, a három évi egész tanfolyamot bevégezzék, nem pedig csak elkezdett, vagy épen félig végzett pálya után lépve ki, hiányos neveléssel birjanak.

Továbbá: életkort tekintve legalább 9 évet betöltött leánykák vétessenek be, kik 3 évi tanfolyam alatt minden szükséges tudományokra megtanítatva, és a vallásos ösmereket megszerezve: ünnepélyesen confirmáltassanak a 3-ik évben. Végre

Magyar nyelven értelmes olvasás, helyes írás, és a négy rendes számvetési munkálatokbani készség, szükséges kellékek a fölvetésnél; ily alappal bírók lehetvén csak képe-

telenül át adta magát a szolgálknak, kik Pietro ur parancsából, meg kötözék. Mária egy mérv tekintetű vetett a felingerelt olasz arcára és szólta „Megboszultál — jólsikerült számításod... el távoztak. Béla s a gróf e meglepetés első percében közel mentek egymáshoz, csak bámultak, hogy mitörtént egy pár óra alatt, a gróf leányát, az ifju aráját veszté el. Később Pietro elbeszélte Mária egész életét, gr. Szántay szörnyen csodálkozott, s azt mondá: anyira hasonlított Juliához, kit 8 éve nem láttam, hogy én az apa nem ösmérem föl az ál leányt. A gróf az után elbeszélte, mint jött a gróf elejébe, s hogy adta magát leányának, s méghozzá toldá, hogy nagy nényétől jön. Az öreg gróft e merénylet igen kezdé sérteni s lelkébe mély sebetvágót, hogy mind ez saját lakában s becsülete rovására kellett történni Bela szomoruan nyujtott kezét a grófnak s szólta.

— Egy formán megcsalattunk, nagyságod pazarlott gyermekének tartott hölgyre s én föláldoztam vagyonom szerelmem s legdrágább kincsemét becsületesemet. Megvallom, én egész hosszú élettel szerettem, sohse hittem, hogy a szépség alatt a legmérgezőbb kígyó tanyáz. Gróf ur, nekünk Pestről a leggyorsabban kell távozni, mindenkélekedés nélkül a szégyen keresztje mind kettőnk mellén függ, de legnagyobb az enyimen. Én pár óra mulva

sek az első év teendőit úgy végezni, hogy folytonosan a 2-ik és 3-ik évben sikerrel haladassanak tovább tovább és végezzenek.

A növelde vezetése és felügyelete.

A növelde a növelés terén vezeti, a növeldekekkkel folytonos érintkezésben lévő vezérnövelő vagy növelő, a legtisztább növelési elvek szerint, mint az okos és gondos édesanya képi leányait, tanítván nemesbitvén őket, okos és nyájas szavak, tiszta erkölcsi, és szelid magaviselet által, hogy testben lélekben épségnek örvendjenek a növeldeke, és minden jogos igényeknek megfeleljenek mind értelmi mind erkölcsi tekintetben. E célra tartoznak közreműködni a növeldeben oktatási és tanítási szerepre hivatott minden egyének is, szemelött tartván egyszersmind, hogy magyar protestáns nők növelése biztatván reájok a hon szerelem és vallásos buzgóság kitűnő tulajdoni tartoznak lenni az intézetnek.

Az intézet a szatmári és németi testvér egyházak mint helybeli testület vegyes gyűlésének felügyelete alatt áll, azonban felügyeletét gyakorolja öt tagból álló bizottmánya által, melynek egyik tagja az intézetben vallást tanító helybeli rendes lelkész, a többi 4 tag a vegyes gyűlés által választandó egy évre, közülök a bizottmány elnöke, Ezen bizottmány tartozik mind anyagi mind szellemi tekintetben ördödni az intézet felett, ennek biztos alapra fektetését s fölvirágzását eszközölni, eljárásáról s az intézet állásáról minden három hóban hí jelentést tenni a vegyes gyűlés elébe, e végett szükségeltetik a növelde gyakori megtekintése a bizottmány elnöke részéről egyik vagy másik bizottmányi taggal, mint szinte a pénztár állásának megvizsgálása.

A vezérnövelőt vagy vezérnövelőnőt a bizottmány kihallgatásával választja a vegyes gyűlés, a női munka és egyéb mellékes tárgyak tanítóit a vezérnövelő közreműködésével a bizottmány hívja meg és állítja be.

Jegyzet a növelde feletti felügyeleti s kormányzati jogot, megosztja a vegyes gyűlés azon n. t. egyházmegyével, mely ápoló pártfogásába veszi a közhasznú és szükséges intézetet.

Tantargyak és tandíj.

Mind azon tantargyaknak értelem fejlesztő és szív nemesítő taníttatása szükséges, melyek megkívántatnak a nők fentebb említett hiva-

elhagyom e bűnhelyet, falusi birtokomba vonulok. A gróf melegen szorított kezét a boldogtalan szerelmű zenészszel, ki már kétszer veszté el szerelme tárgyát s barátságát kérte. Az ifju az elnémult vendégekkel, eltávozott s még azon órában elhagyá a fővárost édesanya ölelő karjai közt fájdalmát enyhíteni vélte. Szántai grófműtán meggyőződött a világot sokat beszélő szájáról, mert minden ajk az al Szántay gróf hölgyről s együgyű atyáról beszélt leült az asztalhoz és irt Berlinbe egyik rokonához, hogy leánya röktön haza jöjjön, mert nevét, egy idegen jellemtelen nő használta föl. Az után a törvényszéket látogatá meg s szigorúan kérte alkalmazni a törvény szavát a hölgy ellenébe. Másnap kora reggel, elhagyá Pestet, hol egy örök égő emléket irt a szív táblájára az idő . . . . Mária, hogy mi-ként tette sajátjává a gróf nevét s családi állását, azt igen könnyen meg fejtené az öreg tisztartóné, ki mindeneknek tudója, s kit kár hogy a halál olykorán ki ragadt az élők közül, mert legalább az ál grófhölgy életéről érdekes adatokkal szolgálna!

III.

Száljunk el az emlékezet fényes és mérsék szárnyain azon viszonytagságos éjszakába, mely a Gál családot s különösen Juliát igen megviselte.

tásuk megközelítéséhez, ezeknek a nőnem rendeltetéséhez illő és szükséges terjedelembeni berendezése a vezérnövelő hivatása a bizottmány jóváhagyásával, minden szinte a házi rend pontos megtartása, és a növeldekekknek folytonos felügyelet alatti elfoglaltatásuk az intézetben.

A tantargyak azonban elosztatnak rendesekre és rendkívüliekre, — a rendkívüliekből u. m. francia nyelv rajz festés, tánc, zene, csak önként vállalkozók külön fizetés mellett rendkívülieg nyerne oktatást, minden egyéb más tantargyak a rendes tan órákon, minden növeldeket kötelezőleg taníttatnak, melyek is következő 3 osztályba sorvák.

1. Vallás, történelem, természettan és rajz, éneklés, a vallásos erkölcsi érzés fölbresztését és nemesbitését tartván szemelött.

2. Magyar nyelv, számvetés, írás, értelem fejlesztés az életpálya kívánalmaival párhuzamban tartván.

3. Rajz, zene, olvasmányok szavalmányokkal; mindennemű szükséges női munka, az izlés és szépség érzése képzésének szempontjából.

Minden tantargyak, hogy az értelem tanulás elrettessék magyar nyelven taníttatnak, azonban nagy súly fektetendő a német nyelvre, hogy ennek elég szabatos használatára eljussanak 3 év alatt a növeldekek, ennél fogva, minden célszerű eszközök felhasználása mellett, a vezérnövelő belátása szerint, a kézi munkálkodás órája alatt a társalgási nyelv mindenkor német lehet, mint szinte a növeldekekknek egymás közötti beszélgetések is német.

Minden növeldeket fizet:

Beirási díjt, egyszer mindenkorra 1 fto. Tandíjt, egy évre, a helybeli (minthogy a nemes város tetemes pénzösszeget és fát ad) 17 ft. 50 kr. fél évenként előre; a vidéki 18 ft. 50 kr. az egyedül női munkák tanulásáért járók 5 fto. egy évre előre; ez utóbbiak is tanúlnak vallást, számvetést éneket és írást.

Kétszáz fto. biztosító alapító, egy növeldeket, tandíj nélkül járathat a növeldebe; száz ft. alaptőke után pedig, féltandíj fizetés mellett.

A tanév kezdete: october 1-ső vége, július 31-dik napja, nyilvános közvizsgálással zárátván be az iskolai év.

Kelt a Szatmár-Németiben tartott, vegyes egyházi közgyűlésből. 1864. mártius 13.

Emlékezzünk vissza, hogy azon éjszaka midőn a két gőzös egymással oly hirtelen ölelkezett, minek annyi meleg kebel lett áldozatja, sokan a halottak közül elveszték alakjokat, elanyira, hogy egyiket alig lehetett megösmerni a másiktól. Említettük, hogy a hullákat a közel levő városba vitték. Egy alig 23 éves ifjuban még némi életjel mutatkozott. Az ifju az orvoslakában szoros felügyelet alatt, csak hamar az életnek vissza adatott. Az áldot orvos még nevét sem kérdé két havi ott léte alatt, csak midőn az halás szavakban bucsuját és köszönetét fejezé ki . . . A név hallatára a becsületes tudor arcán némi öröm szállt végig s ugyáltszott mintha rég ösmérné. Elbeszélte hogy atya legjobb barátai egyike, s hányszor szenvedtek az éhség kellemetlen érzelmét 1848. forradalomban, hányszor nézték hideg decembri hóban ködfellegekkel borított napot lehaladni az égről, mint zugott fölöttök a szél a természet kihaltnak látszott csak keblök zokogott a szabadhon utolsó romjai fölött.

Az ifjut rokonának barátjának fogadta s meleg kézzorítással ereszté utnak.

(Folytattatik.)

Lánykámnak.

Lányka szived tenger s árjába szakad bele lelkem, S ott valahára örök üdve s nyugalma leszen! . . . Mindenkép . . . ha szeretsz üdv nekem élni körödben, Üdv ha nem is, s lelkem, lányka kinezni fogod! . . . Halomfi Elek.

VEGYES HIREK.

— Kovács Lajos „Kísérlet a rendezési kérdések részletezett megoldására“ című röpirata tiszta jövedelmét a hazai inség oltására szentelvén, alulírtak — mint a kezeléssel megbízottak — minél nagyobb siker biztosítása végett — a röpirat példányainak egy részét oly czéltól több t. cz. uraknak adtuk át, hogy a küldött példányokat a megyei inségi bizottmányok által eladatván, a bevett összeg hozzánk juttatásáról intézkedni sziveskedjenek. Minthogy czélunk, a bejövendő hasznót mielőbb a szűkölködőknek juttatni, tisztelettel kérjük az illető urakat, kegyeskedjenek oda működni, hogy az eladott röpiratok ára mielőbb beküldetvén, (Kertész József könyvnyomdájába, fel-dunator 13. sz.) az egész tiszta jövedelmet — hirlapi beszámolóval — rendeltetése helyére juttathassuk.

Kedves kötelességünknek tartjuk egyszersmind az eddig befolyt küldeményért őszinte köszönetet mondani inségre jutott honfitársaink nevében. — Pest, 1864. apr. 7. Székelyhidy József, Kertész József.

— (Ismét segély Svajczból.) „Gazete de Neufchatel“ szerkesztősége is rendezett gyűlést a neufchateli cantonban, a magyarhoni szűkölködők javára, melynek eredménye 2000 frank lett. — Ez összeg a m. kir. udv. kancelláriához küldetett be. (Mátra)

— A „Kalauz“ egyetlen magyar bírálati közlöny, mely

a magyar irodalom minden irányu működését részletes kritikai ellenőrséggel kíséri.

Előfizetési díja egész évre 8 fto. Fél évre 4 fto. Évnyegyedve 2 fto., mely e lap kiadóhivatalához (Pest, Nagyhid-utca, redoute-épület, 1-ső emelet) intézendő.

— (Elmés menekvés.) Bukarestből írják az „Arad“-nak: Kapja magát nem régen egy magyar ifju s Moldovának veszi utját, hogy a lengyelek közé fölcaphasson. Alig érkezik be Moldovába s az oláh határörök kezébe esik. Reabizák egy bátor határörre, hogy kísérje be Bákó városba s ott adja át a rendőrségnek, Utközben a Tatros vízéhez érnek, hol egy igen keskeny és magas pallón kelle átmenniök. Az ifju szabódik, hogy ő elől nem megy e veszélyes uton, hanem mutasson előbb a határör jó példát. Az ör meg is indul s az ifju nyomban utánna. Egy gyenge lökés — s az ör fegyverestől a Tatros közepében fűr-dik. Az ifju kerekét old s mint írja, a lengyel harcosok között egészen jól találja magát s köszöni a román határörnek, ha még életben van, hogy a tatrosi pallón elől ment volt. A határör életbe van, sőt azután is kísért még két ifjut Bákóba, de már ekkor nem ment elől a pallón, bár ezek is biztatták. (Mátra)

— Neszmélyi lakos T. István bejelentvén, hogy m. hó 29-én a budai országoton Tínye mellett 3 ember által megtámadtatván, 74 ft. értékű ingóságaitól megfosztatott, K. István tynyei lakos, ki a kárvallott által mint a tettesek egyike felisimertett, elfogatott, s a csend-biztosnak átadatott.

ÜZLET.

Szatmárt, april 6-án tartott heti vásárra behozott terményárak következők:

Behozatott	Köböl	Elkelt	Köböl	Árak o. é.			
				ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta buza	45	Tiszta buza	33	7	40	7	20
Kétszeres	51	Kétszeres	45	6	40	6	20
Rozs	24	Rozs	16	5	20	5	—
Árpa	19	Árpa	10	4	60	4	20
Zab	187	Zab	121	3	—	2	60
Tengeri	137	Tengeri	120	5	50	5	20
Kása	8	Kása	6	11	—	8	60
Főzelékek	87	Főzelékek	56	7	—	6	40
Krumpli	36	Krumpli	36	4	—	3	40
Aszuszilva	24	Aszuszilva	20	11	—	9	—

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Alant irt ajánja minden rendű uraknak s asszonyoknak, a **sáji** határba szerkezett legiztelesebb hajós vizi **pitlős malmát**, öröklés végett, felelőség terhe alatt, a legpontosabb kiszolgáltatás mellett, egy griz mint finom montliszt, vagy a közönséges kenyér avagy tengeri liszt elkészítésére ajánlja. Tisztelettel kérvén a t. c. közönség kegyes pártfogását.

Sájjban april 12. 1864.

If. Gyurkán Mihály,
malom mester.

(1)

849/1864

Idéző hirdetmény.

A krasznaközi járás főszolgabírája részéről mind azon zálogjoggal, bíró hitelezők, kik Gerzon Ferenc urnak a k.-daróczi vízmalmából és az ottani kisebb kir. haszonvételekből 61 illető jövedelmét 1862-dik év május 22-dik napjáig követeléseik biztosításul vagy kielégítésül bírólággal lefoglaltatván, kielégítést még nyertek volna, — ezennel felhívatom és megidéztem, miszerint a követelések felszámolása és a kielégítési elsőbbség megállapítása végett okmányokkal f. évi april hó 14-kén d. e. 10 órakor Szakaszon az eljáró bíróság előtt annál is bizonyosabban megjelenjenek, mivel különben az elmaradásból származható következmények őket sújtandják.

Együttal a külön végzésen is értesítést nyert Esze Ferenc felperesi ügyvéd ur mint váltóúton végrehajtató és végrehajtást szenvedő Gerzon Ferenc ur ezuttal szintén megidéztemnek.

Szakasz, márt. 20. 1864. 4—4

840/1864 sz.

Arverési hirdetmény.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a végrehajtási arverés Poláczek Ignác felperes részére, ennek 2760 anyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Kállay Adolf alperes ellen, a Farkasasó községi 1 sz. tükönyvben A. I. alatt Kállay család nevére bejegyzett birtokból Kállay Adolfot illető $\frac{3}{32}$ és $\frac{2}{50}$ részre, mely több házas teleknek, vendéglőnek, továbbá mintegy 1890 hold szántó, kaszáló, szőlő és erdőföldnek illető részéből áll s összesen 15,307 frt. 44 krra becsültetett, elrendeltem: arverési határidőül az 1864. évi május hó 14-ik, és szükség esetén 1864. évi június hó 27-ik napjának d. e. 9 órája a törvényszéki tárgyaló teremben tüzetelt ki, melyre a venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az arverési feltételeket alólirt törvényszéknél és a végrehajtással megbízott Liehr István törvényszéki ülnöknél bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első arverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a 2-ik arverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszékének 1864. évi márt. hó 10-ik napján Szatmárt tartott üléséből.

Szathmáry Elek,
tkönyvi h. kiadó.

3—3

1107/1864

Hirdetmény.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép Lővinger Sámuel felperesnek Valdman Móric alperes ellen 150 ft. követelése és ennek járuléka iránt folyamatban lévő ügyében a Nagy-kölesi 128, K.-kölesi 53 és berendi 89 sz. tükönyvi birtok eladására f. évi jan. 21. 3067/1863 sz. alatt f. évi márt. 21. és april 26-ára kitűzve volt arverés az alperes részéről közbevetett felfolyamodás folytán megtartatni nem fog; mi is a venni szándékozónak ezennel tudomásukra adatik;

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszékének Szatmárt f. évi mártius 10-én tartott üléséből.

Szathmári Elek,
tkönyvi h. kiadó.

4—3

Hirdetmény.

Az avasi vasgyári anyatársulat mint felperes részére, az avasi vasgyárat haszonbérben tartott társulat mint alperestől, bírói végrehajtás után lefoglalt s egyenkint 300 összesen 6000 osztrák értékű forintra törvényesen megbecsült avasi vasgyári husz részvény, f. 1864 évi május 2. napjának délelőtti óráiban tartandó végrehajtási arverés után a helyszínen, Szatmármegyei Avas Mózes falu községben elfognak adatni; következő feltételek mellett.

Arverés alkalmával 30 ft. bánatpénz a kiküldési becsár 10%-tölvia teendő le.

A vételár fele, a bírói leütés alkalmával, a bánatpénz betudása mellett készpénzben, az arverési határidőül számított 30 nap alatt, a felperes társulat pénztárába fizetendő be. A részvényeknek a vevők neveire leendő átírása csak azután történend, ha a vevők az arverési feltételeket betöltötték.

Kelt Nagyváradon a kir. ker. bányabírósnak 1864. évi mártius 31. tartott tanács üléséből.

1279/1864

Arverési hirdetmény.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszéke, mint telexkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy gróf Ballavicini Rogerné született gróf Vay Eulália asszonynak, mint felperesnek kérelmére gróf Vay Mihály ur mint alperes és illetőleg néhai gróf Vay Ábrám hagyatéki tömege ellen, 150,000 darab ezüst huszas megittelt követelés és járuléka erejéig ezen megyében fekvő Kántor János- és ikldői 33,650 ft. 33 krra, Hodaszi 775 ft. 85 krra derzsi 1275 ft. 75 krra Nyiresaholyi 1401 ft. 43 krra mátészalkai 35,514 ft. 93 krra és szamoszegyi 1228 ft. 50 krra becsült ingatlan nemzeti birtoknak külön külön ugyan, de azon egy határidőben leendő elárverésére megrendeltem, annak foganatosítására első határidőül f. 1864. évi június 16. s utána következő napjai, második határidőül f. évi július 21. s következő napjai a Szatmármegyei törvényszéki telexkönyvi irodájában Szatmára ezennel kiüzentek, s ezen határidőkre a venni szándékozók oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az arverési feltételeket időközben ezen törvényszéki telexkönyvi irodájában, az elárverezendő birtokok körülmenyes leírását pedig felperesi ügyvéd Váradny Károly urnál Pesten Sebestyén tér 2. sz. a vagy Toot Sámuel ügyvéd urnál Debreczenben megtekinthetik, továbbá, hogy az arverési kivánók a Kántor-János és ikldői birtokra 400 ft. a hodaszi 100 ft. a derzsi 150 ft. a Nyiresaholyi 150 ft. mátészalkára 400 ft. a szamoszegyre 120 ftot bánatpénzül letenni köteleztemnek.

Szatmárt, mártus 17. 1864.

Szathmáry Elek,
tkönyvi h. kiadó.

4—3

Hirdetmény.

A Szatmárnémeti sz. kir. városi Lővész egyesület, ez évi lövész ünnepénél f. hó 17. kezdendű meg. Mi is az illetőknek tudomásukra juttatás céljából azon hozzá adással tétetik közzé, hogy a résztvenni kívánók számokra az aláírási ívek, t. Kőszeghy Mihály városi főorvos s társulati pénztárnok urnál még nyitva állanak.

Kelt Szatmárnémetiben f. hó 4-én tartott választmányi ülésből.

Nagy Károly m. k.
főlővész.

91/1864

Arverési hirdetmény.

A krasznaközi járás főszolgabírája részéről közhírré tétetik, hogy néhai K. béltéki lakos Fugel Flóráz hagyatékához tartozó, ugyancsak K. Béteken a 62 sz. a fekvő 200 ft. 33 krra becsült fél urbéres telek, 356 ft. 85 krra becsült 3 db. éi külön eladás alá bocsátandó szőlőföld végre 21 ft. 25 kr., értékesített $\frac{1}{3}$ pince f. évi april 29-én szükségesén május 30-án mindenkor d. e. 10 órakor a helyszínen elárvereztetni fognak.

Az arverési feltételek az eljáró bíróságnál megtekinthetők.

Szakasz márt. 16. 1864.

Verzár Antal,
fő sz. bír.

3—3

Hirdetmény.

A n. bányai járás II. kerületi szolgabíró-sága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Podolyák Mária és Anna részére Podolyák János és András sárközi lakosoktól 300 ft. 10 kr. örökségi illetőség iránti perekben, ez összeg s járuléka erejéig lefoglalt, a sárközi hitellekkönyvben 170, 359, 462, 774, 801, 918 év 927 helyrajzi számmal jelölt házas, telkők, 12 hold szántó 4 hold kaszáló $\frac{1}{4}$ hold legelő, s egy db. erdőföldjük, mely a rajta lévő épületekkel együtt 615 fr. becsültetett, f. év april 8-án s ha ekkor elnemkelne f. év május 7-én mindenkor a helyszínen Sárközön, s az utóbbi napon becsáron alul is elfogadani. Az arverési feltételek a bíróságnál megtekinthetők. Az arverési szándékozók kötelesek 10% bánatpénzt letenni.

Kelt Szinerváralján február 10-én 1864.

Maár József.

2—3

Hirdetmény.

A vetési határban, a szatmár-dobi országút vonal mellett fekvő szatmári és vetési család között, néhai Nemes József birtokához tartozott 5 holdnyi földön nőtt esernek alkalmas fiatal tölgyfák, mik 150 fr. becsültetettek 1137/1864 sz. a törvényszéki végzés folytán önkéntes arverés után 100 ft. kiküldési ár, s 20 ft. bánatpénz letétele mellett eladandók, ezen arverés határidőül a helyszínen a vetés határban f. évi april 18-kának d. e. 10 órája kitűzetik.

Szatmárt april 9. 1864.

Böszörményi Károly,
bogyatéki gondnok.

320/1863 P.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik miszerint egri lakos Ternyei Józsefolt mult év november 2. bírós.án lefoglalt 10 öles kazal szalma egy 8 és egy 7 öles kazal köles szalma — egri községben f. év april 26-ik napjának d. e. 10 óráján nyilvános arverésen elfog adatni.

Mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt Szatmárt april 9. 1864.

Günther Ignác,
szolgabíró.

4—2

306/p.

Arverési hirdetmény.

A krasznaközi járás szolgabírája részéről közhírré tétetik, hogy Esze Gábor szatmári lakos felperes javára Mándel Mór szatmári lakos alperestől 716 ft. 25 kr s járuléka erejéig váltóúton felül fogjalt s K.-Daróc m. városban létező különféle ingó vagyongok a többiközött: lovak, ökrök, szekerek, egy kazal búkköny, 100 köböl árpa, és 140 köböl zab, a követelés kielégítéséig, folyó év és hó 21. napjának d. e. 10 órájának K.-Darócon készpénz fizetés mellett bírólággal elárvereztetni fognak.

Szakasz april 8. 1864.

1—2

Figyelmeztetés.

Alólirt, mint Kállay Lászlóné szül: Kállay Anna asszonyság megbízottja, ezennel tudomásba helyezem, azokat kik a most nevezett asszonyságnak darai birtokát netalan Kállay László őről haszonbérbe, felébe vagy bármilyen címen kivenni bátorkodtak, vagy bátorkodnának; hogy vele érvényesen nem szerződhetnek, mert a nevezett asszonyság Kállay László urnak az említett birtokra nézve még csak használati jogot sem engedett.

Szatmárt márt. 28. 1864.

2—3 Petrovich Antal ügyvéd.

979/p.

Arverési hirdetmény.

A krasznaközi járás főszolgabírája részéről köztudomásra juttatik, hogy néhai dobrai lakos Juga Ferenc hagyatékához tartozó ingóságok és Dobra helységben 94. sz. a fekvő 223 fr. becsült telek, 4 hold szántó földdel 20 fr. becsült egy pince és 100 fr. értékesített, a dobrai hegyen fekvő szőlő birtok f. év april 28-ik napján, szükségesén május 28-án mindenkor d. e. 10 órakor a helyszínen nyilvános elárvereztetni fognak. Az arverési feltételek az eljáró bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Szakaszon márt. 16. 1864.

2—3

849/1864

Hirdetmény.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép Steinberger Ábrám felperesnek Valdman Móric alperes ellen 114 ft. 50 kr. követelése és ennek járuléka iránt folyamatban lévő ügyében Nagy-köles, K.-köles és Berend községi 128, 53 és illetőleg 89. sz. telexkönyvi birtok eladására f. évi január 21-én 3069/1863 sz. alatt f. évi márt. 21. és april 26-ra kitűzve volt arverés az alperes részéről közbevetett felfolyamodás folytán megtartatni nem fog; mi az érdekeltek felelnek ezennel tudomásukra adatik.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszékének Szatmárt f. évi február 27-én tartott üléséből.

Szathmáry Elek,
tkönyvi h. kiadó.

4—3

317/1864 sz.

Arverési hirdetmény.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a végrehajtási arverés Váradny Borbála felperes részére, ennek több rendű követelése, s a törvényes járulékok erejéig Fülöp András alperes ellen, a Fábán háza községi 123. sz. tükönyvben A. I. alatt Fülöp Ferenc özvegye, és Fülöp András, István és Ferenc nevére bejegyzett birtokokra, melyek egy beltelkes házból és $\frac{2}{3}$ urbéres kálóságból állanak, s összesen 212 forintra becsültetettek, elrendeltem: arverési határidőül az 1864. évi april hó 26-ik, és szükség esetén 1864. évi május hó 30-ik napjának d. e. 9 órája a helyszínen tüzetelt ki; melyre a venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az arverési feltételeket alólirt törvényszéknél és a végrehajtással megbízott Tatay István szolgabírónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első arverésen becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második arverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszékének 1864. évi február hó 23-dik napján Szatmárt tartott üléséből.

Szathmáry Elek,
tkönyvi h. kiadó.

2—3

914/1864

Arverési hirdetmény.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a végrehajtási arverés Jeremiás Áron felperes részére, ennek 46 frnyi és — könyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Ignát János s neje alperes ellen, a Szentmiklósi községi 93. sz. tükönyvben A. I. alatt Ignát János — nevére bejegyzett birtokaira, melyek egy két szobát magában foglaló patissos házból, és mint egy 12. hold kert, szántó — és kaszáló földből. — állanak, s összesen 640. fr. — krra becsültetettek, elrendeltem: arverési határidőül az 1864. évi május — hó 10-dik, és szükség esetén 1864. évi június — hó 21-dik napjának d. e. 9 órája a helyszínen tüzetelt ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az arverési feltételeket alólirt törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Balogh Kálmán szolgabíró urnál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első arverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második arverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog üttetni.

Szatmármegyei telexkönyvi törvényszékének 1864. évi március hó 10-dik napján Szatmárt tartott üléséből.

Szathmáry Elek,
tkönyvi h. kiadó.

1—3

970/p.

Arverési hirdetmény.

A krasznaközi járás főszolgabírája részéről köztudomásra juttatik, hogy néhai nántúti lakos Jugli Simon hagyatékához tartozó s Nántún fekvő a hitel tükönyv 142-ik íven felvett, 150 fr. becsült $\frac{2}{3}$ volt urbéres telek 16 fr. becsült egy pince, az ó hegyen fekvő 30 ft. értékű másfél kapás és az új hegyen létező 40 fr. becsült 2 kapás szőlő birtok, f. év május 10-én, szükség esetén június 10-én mindenkor d. e. 10 órakor a helyszínen Nántún elárvereztetni fognak, az arverési feltételek az eljáró bíróságnál megtekinthetők.

Szakasz márt. 17. 1864.

2—3